

AMC Oncologisch Centrum presenteert visie op regionale netwerkvorming

DRS. SJORS KLOMPIJMAKER, AMC-PROJECTLEIDER REGIONALE ONCOLOGIENETWERKEN

Op 24 november 2016 vond in het Academisch Medisch Centrum (AMC) de kick-off plaats van het Amsterdamse project *Naar regionale oncologienetwerken*. Een samenwerking tussen het AMC Oncologisch Centrum en VUmc Cancer Center, gefinancierd door het Citrienfonds. Alle regionale ziekenhuizen waren uitgenodigd, evenals diverse partners, zoals IKNL, NFU en patiëntenorganisaties.

Dr. Marc Besselink, chirurg in het AMC en stuurgroep lid bij het Citrienfonds namens het AMC, benadrukt allereerst het belang van netwerkvorming voor de kwaliteit van oncologische zorg. “De oncologische zorg van de toekomst vraagt om geïntegreerde netwerken. Zowel de patiënt, de zorgverzekeraars als de politiek zullen in de nabije toekomst gaan eisen dat elke patiënt binnen een netwerk besproken wordt met het expertisecentrum”, aldus Besselink. “Om dit te kunnen faciliteren en betaalbaar te houden moet geïnvesteerd worden in infrastructuur, zoals elektronische dossieruitwisseling, en toegang tot expertise, bijvoorbeeld via expertpanels en geïntegreerde beslondersteuning. Het streven binnen een netwerk is: zorg dichtbij waar het kan en ver weg als het moet. Door slim gebruik te maken van technische mogelijkheden kunnen patiënten meer gericht verwezen worden naar een expertisecentrum zonder dat hun potentieel curatieve opties onthouden worden.”

Dagvoorzitter drs. Aiko de Raaf, hoofd Tumorteams IKNL, sluit daarop aan door een bestuurskundig kader te schetsen van diverse varianten van netwerkvorming. Het bruggetje naar het *Koersboek oncologische netwerkvorming 2015-2020* wordt snel gemaakt, waarbij hij de waarde van zogenoemde Comprehensive Cancer Networks (CCN's) nogmaals onderstreept. De Raaf toont in zijn presentatie een aantal voorbeelden van hoe het delen van informatie in netwerkverband de zorg

transpanter kan maken. “We moeten optimaal van elkaar gaan leren, alleen dan vorm je een goed netwerk.”

Expertpanel

Prof. dr. Kees Punt, medisch oncoloog en voorzitter AMC Oncologisch Centrum, presenteert zijn visie op oncologische netwerkvorming. Punt benadrukt dat academisch centrum en regionale ziekenhuizen elkaar als partner nodig hebben voor een optimale oncologische zorg. De topreferente zorg van nu is over twee jaar mogelijk standaardzorg en door nieuwe ontwikkelingen kan topreferente zorg beschikbaar komen voor patiënten die nu standaardzorg krijgen, wat vraagt om dynamische uitwisseling van patiënten. “Ook in de uitvoering van innovatief onderzoek hebben we elkaar nodig, ofwel door verwijzing naar het academisch centrum ofwel door onderzoek in regionale ziekenhuizen vanuit het academisch centrum te faciliteren.”

Punt geeft met praktijkvoorbeelden, zoals de CAIRO 5-studie voor colorectale levermetastasen, aan wat de waarde kan zijn van een landelijk expertpanel. “Veelal konden patiënten bij wie eerder alleen palliatieve behandeling mogelijk leek, alsnog in aanmerking komen voor een in opzet curatieve behandeling, mits zij werden voorgelegd aan het expertpanel.” Punt waarschuwt wel dat expertpanels in de toekomst wellicht een meer regionaal karakter moeten krijgen, om zodoende in de toenemende vraag te

kunnen voorzien.

Hij sluit af door te melden dat ook samenwerking op landelijk niveau belangrijk is. Vooral voor de juridische aspecten rondom het uitvoeren van studies en het uitwisselen van patiëntinformatie is het belangrijk dat er landelijke afspraken worden gemaakt.

Afschaffen cd's/dvd's

Drs. Frida van den Maagdenberg, lid van de raad van bestuur van het AMC, spreekt op deze bijeenkomst zowel vanuit haar functie als bestuurder, met focus op financiën en ICT, als vanuit haar functie als voorzitter van de stichting Elektronisch Zorgdossier Amsterdam (EZDA). Zij streeft, zoals nage-

noeg alle aanwezigen bij de kick-off, naar het afschaffen van cd's/dvd's als medium voor uitwisseling van elektronische patiëntinformatie. “De enige langetermijnoplossing voor veilige en efficiënte uitwisseling van informatie is middels internationale standaarden zoals het *cross-enterprise document sharing* (XDS). Stichting EZDA, en de daarbij aangesloten ziekenhuizen, hebben als doel in 2017 volledig over te gaan op deze nieuwe standaard”, aldus een positief gestemde Van den Maagdenberg.

Patiëntenperspectief

Leo Kwakkenbos spreekt als voorzitter van de Living With Hope Foundation (LWH) voor patiënten met alveesklierkanker en als bestuurslid van de Dutch Pancreatic Cancer Group (DPCG) nauw betrokken bij de optimalisatie van patiëntenzorg. Kwakkenbos, die zelf een ingrijpende alveesklieroperatie onderging, licht het belang van een oncologisch netwerk vanuit de patiënt toe. Patiënten hebben volgens hem uiteraard behoefte aan de beste zorg uit een expertisecentrum indien nodig, maar liever niet als dit

Aiko de Raaf (IKNL) en Marc Besselink (AMC) tijdens de kick-off van het Amsterdamse project *Naar regionale oncologienetwerken*. (foto: © Judith Cappon)

niet per se hoeft. “Toetsing middels een expertpanel of regionaal MDO zou uitkomst bieden”, aldus Kwakkenbos. “Zo'n netwerk voorkomt tevens onnodige behandelingen, wat direct een positieve impact heeft op de kwaliteit van leven.” Maar hij waarschuwt voor

een mogelijke valkuil: “waakzaamheid met betrekking tot behoud van kennis en interesse rondom een divers palet aan ziektebeelden is noodzakelijk.” Volgens Kwakkenbos kan een brain-drain vanuit de periferie nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van zorg. Hij gaat ook nog een stap verder: “Maak de patiënt partner in de besluitvorming en zorg dat hij ook onderdeel wordt van het netwerk.”

Periferie

Dr. Klaas in 't Hof, oncologisch chirurg in het Flevoziekenhuis te Almere, spreekt over het belang van een oncologisch netwerk voor de verwijzer. In

het kader van de alliantie met het AMC heeft hij al langere tijd ervaring met het elektronisch uitwisselen van patiëntinformatie. Hoewel dit nog niet altijd even soepel en efficiënt verloopt, spreekt In 't Hof wel positief over een sterk oncologisch netwerk, waarbij de verwijzer en de patiënt baat hebben bij de kennis en expertise die in de academische centra aanwezig zijn. Expertpanels zouden daarop een waardevolle aanvulling zijn, met name voor radiologische beoordeling. Mits ondersteund door een efficiënte en betrouwbare infrastructuur, waarbij ook gedeelde behandeling mogelijk is, is dit volgens In 't Hof de toekomst van regionale oncologische zorg. De feedback van het expertisecentrum naar de verwijzer is echter wel cruciaal voor het leerproces van specialisten in de periferie. “Als we dat met elkaar kunnen oppakken, dan maken we een grote stap voorwaarts.”

Expertpanel Colorectale levermetastasen

Drs. Babs Zonderhuis, oncologisch chirurg in het VUmc en tevens VUmc-projectleider binnen het Citrienfonds, deelt haar ervaringen omtrent het expertpanel Colorectale levermetastasen dat zij in 2015 met haar collega's heeft opgezet. “Het expertpanel wordt ge-

Besselink: “Het streven binnen een netwerk is: zorg dichtbij waar het kan en ver weg als het moet”

Vervolgbijsamenkomst Naar regionale oncologienetwerken

Op 19 april a.s. vindt in VUmc een gezamenlijke vervolgbijsamenkomst plaats inzake het Amsterdamse project *Naar regionale oncologienetwerken*.

v.l.n.r. Walter de Haan, Sjors Klompjmaker, Marc Besselink, Latifa Schilpzand, Martijn van Ooijen – AMC-teamleden van het project *Naar regionale oncologienetwerken*. (foto: © Judith Cappon)

bruikt om patiënten in het verwijfsgebied van het VUmc te toetsen vóór verwijzing plaatsvindt. Binnen dit expertpanel beoordelen twee chirurgen en een radioloog elke casus die binnenkomt, waarna de aanvrager een samengevat advies krijgt: niet-resectabel, twijfel over resectabiliteit of resectabel.” De eerste resultaten zijn veelbelovend, maar het team van Zonderhuis blijft de processen optimaliseren. Ook is men bezig om op landelijk niveau overeenstemming te krijgen omtrent privacywetgeving en behandelnormen. “We moeten echt af van die cd-rommetjes.” Zonderhuis gaat nu onderzoeken of de inzet van expertpanels binnen het VUmc kan worden uitgebreid.

XDS

Walter de Haan, projectmanager Beeldenuitwisseling in het AMC en VUmc licht het eerste AMC-pilotproject toe: XDS. Doel van dit project is het realiseren van elektronische uitwisseling van patiëntgegevens tussen het AMC, VUmc en verwijzende zieken-

huizen via digitale schakelpunten; een zogenoemd XDS-systeem. Uiteraard zal de uitwisseling van gegevens moeten voldoen aan hoge kwaliteitseisen wat betreft betrouwbaarheid, dataveiligheid, snelheid en functionaliteit. De Haan haalt voorbeelden uit de praktijk aan, zoals een beperkte mogelijkheid tot uitwisseling van informatie middels XDS met het Flevoziekenhuis en tussen OLVG en BovenIJ, waarmee hij benadrukt dat XDS geen heilige graal gaat worden. Hij nodigt namens het AMC Oncologisch Centrum voor dit pilotproject ziekenhuizen uit om voor één tot twee tumortypen alle verwijzingen via XDS te laten lopen.

Expertpanel Pancreascarcinoom

Drs. Sjors Klompmaker, arts-onderzoeker en AMC-projectleider *Naar regionale oncologienetwerken* van het Citrieffonds, licht het tweede AMC-pilotproject toe: het expertpanel. Het landelijk Expertpanel Pancreascarcinoom is een initiatief van de DPCG ter bevordering van de behandeling van

lokaal gevorderd pancreascarcinoom. Advies van het panel kan worden ingewonnen door een ziekenhuis dat niet gespecialiseerd is in de behandeling van pancreaskanker of wanneer er in een gespecialiseerd ziekenhuis specifieke vragen zijn over het behandeltraject. Klompmaker vertelt dat het AMC Oncologisch Centrum in januari 2017 zal starten met deze pilot in samenwerking met een select aantal ziekenhuizen in de regio. Gedurende twaalf maanden zal elke patiënt zonder metastasen op afstand ofwel worden doorverwezen naar het AMC, ofwel langs elektronische weg worden voorgelegd aan het expertpanel. Indien de pilot succesvol verloopt, zullen ook voor andere tumorsoorten expertpanels worden opgericht.

Oncoguide

Dr. Martijn van Oijen, klinisch epidemioloog bij het AMC Oncologisch Centrum, belicht zijn visie op het project Oncoguide. “Oncoguide biedt online beslissondersteuning op basis van de recentste richtlijnen binnen

Leo Kwakkenbos (LWH Foundation) spreekt tijdens de kick-off namens de patiëntenorganisaties, over het belang van oncologische netwerkvorming.

(foto: © Judith Cappon)

een bepaalde tumorgroep en kan zowel voorafgaand aan als tijdens een MDO worden ingezet. Door de richtlijnen om te zetten in eenduidige algoritmen kunnen veel beslissingen over de diagnostiek of behandeling van een bepaalde tumor sneller worden genomen, omdat de informatie duidelijk weergegeven beschikbaar is via een app op de plaats waar het nodig is.

Doel van dit project is om, in samenwerking met het IKNL, de bruikbaarheid en nauwkeurigheid van Oncoguide te testen in de MDO-setting.” Van Oijen sluit af met de oproep om deel te nemen aan dit project. Samenwerkende ziekenhuizen zullen dan gedurende een jaar patiënten met dikkedarmkanker langs Oncoguide sturen alvorens hen op het MDO te bespreken.